

Børn havde ikke mange rettigheder i midten af 1800-tallet

Hvis ikke to voksne, agtværdige borgere havde været vidne til vold mod et barn en dag i 1845, så var der nok aldrig blevet en sag ud af det.

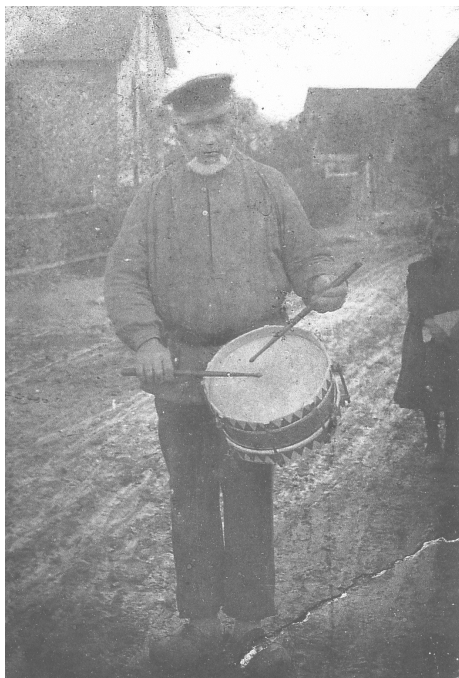
Af Knud Erik Balle

Onsdag den 29. januar 1845 omkring klokken tre om eftermiddagen kom to herrer, fuldmægtig Madsen og fuldmægtig Oexenholdt, spadserende ned ad Store Kongensgade i København. Pludselig hørte de et skrig fra den anden side af gaden. De vendte sig begge i den retning, hvor lyden kom fra, og så et lille pigebarn falde ned af gadetrappen til huset nummer 265.

De to herrer skyndte sig over gaden for at hjælpe barnet. I det samme dukkede en mandsperson op i gadedøren. Han sagde, at han havde straffet pigen ved at skubbe hende ned ad trappen, fordi hun altid var efter hans egne børn.

Pigen klagede over smerter, så Madsen og Oexenholdt fik fat i en arbejdsmand, som mod betaling kunne bringe hende til Frederiks Hospital, hvor hun indtil videre blev modtaget.

Pigen, Johanne Frederikke Reiffenstein, var 10 år og boede sammen med sin moder og sin storebror på anden sal i opgangen Store Kongensgade 265. Moderen var enke og under forsørgelse af fattigvæsenet. Manden som skubbede var snedkersvend Niels Mortensen, som boede med hustru og tre børn i alderen 3 til 8 år på første sal i samme opgang.

Johanne Frederikkens storebror var Carl Christian Reiffenstein. Senere kendt som trommeslager og udråber her i Vejlbysogn (se foto).

Johanne Frederikke blev udskrevet efter fire dages indlæggelse på Almindelig Hospital. Ud over diverse knubs skønnedes det, at hun havde haft en mindre hjernerystelse.

Der blev optaget politirapport med fuldmægtig Madsen som vidne. Men da pigen ikke havde lidt synderlig overlast, mente Københavns Politi ikke, at der var grundlag nok til at gå videre med sagen. Snedkersvend Niels Mortensen slap således for videre tiltale.

Revselsesretten, som blev endelig afskaffet så sent som i 1994, gav oprindeligt ret til anvendelse af fysisk vold mod personer, som man havde myndighed over (børn, skoleelever og tyende). Revselse af andre folks børn med vold var mere en forseelse af moralsk karakter end lovmæssig. Revselsesretten har dog aldrig givet ret til at øve vold med alvorlig skade på legeme og helbred til følge.

Havde Mortensen skubbet en voksen kvinde ned af trappen den gang, havde det været en helt anden sag. Men i vore dage ville Mortensen nok ikke være sluppet uden en tiltale for vold.

Kilder:

Håndskrevet kopi af rapport af 31. januar 1845 fra Københavns Politikammer.

Vejlby-Risskov Lokalhistoriske Arkiv, doneret sammen med andre papirer af slægtning til Carl Christian Reiffenstein.

Folketællingen 1845.